

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№12 (434) 19 березня 2009 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ПАРТНЕРСЬКІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ КРИЗИ

УРЯД, ПРОФСПІЛКИ, ПРАЦЕДАВЦІ: ОБ'ЄДНАТИСЯ, ЩОБ РАЗОМ ПОДОЛАТИ НЕГАРАЗДИ

Фінансово-економічна нестабільність у державі сьогодні загрожує сумними соціальними наслідками, з якими поодинокі неможливо впоратися. Потрібні системні конструктивні працездатні дії усіх сторін соціального партнерства — різних гілок держави та управління працевдавців і всієї профспілкової структури.

Останнім часом змінилася ділова наповненість соціального діалогу. Стали нормою регулярні зустрічі та розгляд актуальних питань спільно з представниками влади і профспілок. Це, зокрема притаманно активним діям Атомпрофспілки на рівні Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади, наголошує Голова Атомпрофспілки Валерій Матов.

Голова Федерації професійних спілок України Василь Хара відзначає, що представники ФПУ беруть участь в усіх засіданнях комітетів Верховної Ради, уряду. Міністерство юстиції України не реєструє жодного законодавчого акта, що стосується соціальних питань, якщо він не погоджений із ФПУ.

Конкретна розмова про взаємодію Федерації профспілок України, її членських організацій і роботодавців з питань подолання фінансово-економічної кризи та мінімізації її наслідків для трудящих відбулася нещодавно (12 березня 2009 року) на шостому засіданні Ради ФПУ. Після обговорення питання учасники засідання ухвалили текст Угоди про взаємодію між Федерацією профспілок України та Всеукраїнськими об'єднаннями роботодавців і підприємств України щодо спільних дій з подолання фінансово-економічної кризи і партнерства. За цих умов Федерація профспілок, що представляє інтереси майже 10 мільйонів працівників, студентської молоді і ветеранів праці, консолідується з усіма соціально відповідальними організаціями роботодавців з метою впливу на владу для об'єднання зусиль і виступає із спільним планом заходів щодо стабілізації ситуації на підприємствах, збереження робочих місць та недопущення зникнення рівня життя працівників.

За темою порядку денного V Пленуму ЦК Атомпрофспілки, травень 2009 року

нансово-економічної кризи і План спільних заходів. Ці документи надіслані для підписання всім об'єднанням роботодавців, а узгоджені з ними Угода і План заходів будуть направлені Кабінету Міністрів України для врахування в Антикризисній програмі уряду.

У прийнятій постанові засідання Ради ФПУ зазначається, що всеукраїнські профспілки та їх організації глибоко занепокоєні загостренням суспільно-політичної та подальшим погіршенням

партнерства. За цих умов Федерація профспілок, що представляє інтереси майже 10 мільйонів працівників, студентської молоді і ветеранів праці, консолідується з усіма соціально відповідальними організаціями роботодавців з метою впливу на владу для об'єднання зусиль і виступає із спільним планом заходів щодо стабілізації ситуації на підприємствах, збереження робочих місць та недопущення зникнення рівня життя працівників.

(Закінчення на 2-й стор.)

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДМІНІСТРАЦІЇ І ПРОФКОМУ ПІДПРИЄМСТВА

ПРАЦЯ ЯК ЦІННІСТЬ

На ремонтно-механічному заводі прагнуть зберегти виробничий і трудовий потенціал

(Продовження. Початок у №11)

— А щодо матеріального заохочення та соціального захисту?

— Зарплата наших трудівників, як мовлять, на рівні. Хоча змагатися з працівниками атомної електростанції в цьому дещо складувато. І зрозуміло чому. Питаннями соціального захисту безпосередньо займається управління соціального розвитку ВП «Атоменергомаш». На нашому заводі діє його відділення, яке очолює Дмитро Громико. Заодно Дмитро Дмитрович ще й заступник директора з соціального розвитку. Тому з цих питань у мене з ним повне порозуміння. До наших здобутків можна зарахувати те, що торік ми відкрили медпункт на своєму підприємстві. Поки що там працює лише один фельдшер. Це зумовлено тим, що за кількістю працюючих наше підприємство не таке вже й велике. Тому один медик просто норма. Головне було почати. Але якщо й надалі продовжимо розвиватися, тоді, можливо, медична частина також розшириться. Проте питання перспективи розвитку заводу належить не до нашої компетенції. Тому я від подальших коментарів у цьому плані просто втримаюся. Тим паче що багато тут залежить від міжнародного рівня співробітництва України у сфері розвитку атомної енергетики з іншими країнами, в тому числі Росією та США. Скажу тільки, що ми готові до розширення нашого вироб-

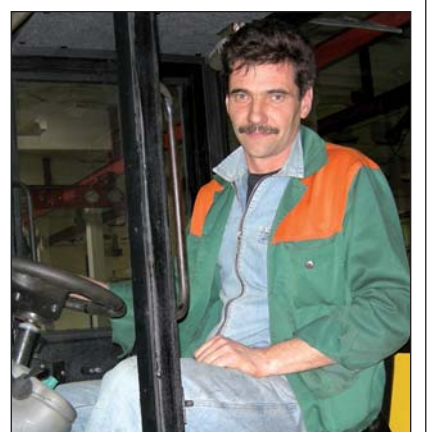
На дільниці металоконструкції займаються виготовленням спіралей ПВТ. На відмінно з цим виробничим завданням справляються два слюсарі механоскладальних робіт 4 розряду Ігор ПРОЙДСВІТ і Павло ЦАНОВ та електрозварник 3 розряду Микола САЛЬНИК

ництва й не осоромимося при виконанні покладених на нас завдань. Щоправда, ми й з власної ініціативи прагнемо дещо розширити номенклатуру наших виробів для суміжних підприємств, у тому числі пов'язаних із теплоенергетикою. Чимало уваги приділяємо благоустрою. Ми відремонтували буфет, обновили там обладнання, зробили нові душові, реалізували програму із забезпечення питною водою. Нині впродовж усього року маємо нормальне забезпечення й гарячою водою. Для цього на кожній із дільниць поставили електрообігрівачі, які тепер працюють автономно й надійно. Ідально оснастили кондиціонерами.

зробили нові душові, реалізували програму із забезпечення питною водою. Нині впродовж усього року маємо нормальне забезпечення й гарячою водою. Для цього на кожній із дільниць поставили електрообігрівачі, які тепер працюють автономно й надійно. Ідально оснастили кондиціонерами.

(Закінчення на 2-й стор.)

Віктор ГАТОШКІН (на знімку — ліворуч) потрапив у майстерню електриків, де здійснює ремонт верстатного обладнання, після закінчення Харківського електромеханічного технікуму ще в 1998 році. Тому неспроста зараховує себе з колегами до справжніх енергетиків.

Понад два десятиліття тому Юрій КИДРУК (на знімку — праворуч) закінчив Херсонське СПТУ за профілем: наладчик верстатів з числовим програмним управлінням. Але сьогодні, окрім обов'язків слюсаря-ремонтника 5 розряду, він за сумісництвом працює ще й водієм автотранспорту. Це й не дивно. Адже Юрій Васильович має досить цікаве хобі — здійснює догляд та ремонт усіх типів автомобілів. Хоча сам «баранку» крутити не дуже полюбляє

РАДА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ: ЗАТВЕРДЖЕНО ПЛАН СПІЛЬНИХ АНТИКРИЗОВИХ ДІЙ

На засіданні Ради Федерації профспілок України, що відбулося 12 березня, головним питанням порядку денного було ухвалення плану дій ФПУ та її членських організацій, спрямованого на подолання економічної кризи у державі.

Федерація профспілок України заявляє про погіршення протягом останніх кількох місяців економічної ситуації в країні. За цей період значно збільшилася кількість трудових конфліктів і випадків порушень прав трудящих. Унаслідок економічної кризи, зокрема у 2008 році, кількість працівників, порушення прав яких було зафіксовано ФПУ, досягла 350 тис. осіб. Це на 24% більше, ніж попереднього, 2007 року. У зв'язку з кризою набагато частіше порушуються норми трудового законодавства, пов'язані зі звільненнями та переводом працівників на іншу роботу, нормами робочого часу, оплатою вимушеного простою не з вини працівників. Названі тенденції нарастають у 2009 році, тому управління правової роботи апарату ФПУ, представники ФПУ у регіонах всіляко намагаються захищати права найманих працівників.

Федерація профспілок України усвідомлює, що сучасні проблеми не є тимчасовими або локальними для соціально-трудової сфери. Вони загрожують національній економіці у цілому. Тому разом із активним захистом прав трудящих профспілки акцентують увагу на необхідності ухвалення скоординованого плану спільних дій сторін соціального діалогу — уряду, профспілок і роботодавців

— з подолання кризи. Незважаючи на те, що урядом з початку кризи вже розроблено більш як 160 законопроектів, вони не мають системного характеру і не можуть вирішити усіх проблем української економіки. Відсутність системного антикризового плану, разом з порушеннями Генеральної угоди, стали причиною вступу ФПУ до колективного трудового спору з урядом. Тому на засіданні Ради ФПУ був затверджений план спільних антикризових дій, спрямованих на вирішення усього комплексу проблем, що стоять перед українською економікою.

Передбачається, що ухвалений ФПУ план антикризових дій буде прийнятий до реалізації після підписання відповідної Угоди між ФПУ і об'єднаннями роботодавців України. Крім того, ФПУ пропонує Кабінету Міністрів узяти цей план за основу на загальнодержавному рівні для розробки антикризових рішень і їх реалізації соціальними партнерами.

У прийнятному антикризовому плані запропоновані першочергові короткотермінові заходи з метою досягнення стабілізації економіки протягом 2009 року. Крім того, пропонуються заходи системного характеру, спрямовані на забезпечення зростання конкурентоспроможності української економіки у середньостроковий період (2010—2012 роки).

Серед пріоритетних заходів уже нинішнього, 2009 року, ФПУ пропонує акцентувати увагу на уточненні макропоказників 2009

року та корегуванні показників державного бюджету України. Визначення реалістичних доходів бюджету і перерозподіл бюджетних витрат повинні забезпечити необхідне фінансування пріоритетних галузей економіки, таких, як вугледобувна, машинобудівна, сільське господарство тощо. Адекватне фінансування пріоритетних галузей дозволить розв'язати проблему невиплати заробітної плати на багатьох підприємствах. При цьому уряд не доведеться вдаватися до таких сумнівних інструментів, як надання першочергового права на відшкодування ПДВ підприємствам, що мають борги із заробітної плати. Механізм, запропонований урядом, може призвести до навмисного збільшення боргів із зарплати низкою підприємств і створити додаткове підґрунтя для корупції при відшкодуванні ПДВ.

Серед заходів, спрямованих на збільшення доходів держбюджету, ФПУ пропонує ввести податок на нерухомість (зі звільнення від оподаткування нерухомого майна площею менше 100 кв.м), ввести прогресивну диференційовану шкалу оподаткування фізичних осіб. Як додатковий засіб із нарощування доходів до бюджету може розглядатися збільшення ефективності адміністрування податку на додану вартість.

У плані дій ФПУ також запропонована низка заходів, спрямованих на стимулювання внутрішнього попиту в економіці протягом 2009 року. Зокрема, підтримка національного споживача найпотужніших галузей вітчизня-

ної промисловості. Це дасть змогу розв'язати проблеми як галузей — виробників, наприклад, металургії, так і низки галузей, що виробляють споживчі товари. У плані дій ФПУ також запропоновані заходи з підтримки населення шляхом запровадження нових методів регулювання соціально-трудова відносин і встановлення заробітної плати, а також підтримки фізичних осіб — позичальників, які отримали кредити в іноземній валюті.

Середньострокові системні заходи, запропоновані ФПУ, передбачають забезпечення розвитку економіки за рахунок підвищення продуктивності праці через підвищення ефективності соціальної політики, забезпечення ефективного спільного з профспілками державного контролю над реалізацією інвестиційних проектів і виконання власниками підприємств соціальних зобов'язань. Передбачається налагодження повноцінної та ефективної системи соціального діалогу в українському суспільстві. Також план антикризових дій ФПУ акцентує увагу на низці заходів, які необхідно провести з урахуванням галузевих і регіональних особливостей вітчизняної економіки.

Федерація профспілок України сподівається, що запропонований план ляже в основу національної стратегії подолання кризи, забезпечить зростання конкурентоспроможності національної економіки, збільшення реальних доходів населення і налагодження ефективного соціального діалогу в Україні.

УРЯД. ПРОФСПІЛКИ. ПРАЦЕДАВЦІ: ОБ'ЄДНАТИСЯ, ЩОБ РАЗОМ ПОДОЛАТИ НЕГАРАЗДИ

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

У доповіді на засіданні заступник Голови ФПУ Григорій Осовий навів низку як позитивних, так і негативних прикладів співпраці профспілок і влади. Обговорення на засіданні Кабміну виконання пропозицій профспілок є позитивним, але, на жаль, багато доручень не виконуються. Головні вимоги учасників акції протесту профспілок, що відбулася в грудні 2008 року, поки що урядом ігноруються, через це прийнято рішення про вступ у трудовий спір між Кабінетом Міністрів України і ФПУ. Незважаючи на запевнення, багато роботодавців звільняють працівників, не виконують у повному обсязі Генеральну угоду. Криза в економіці переростає в кризу соціальну. Отож спільні заходи вкрай необхідні.

Про кризове становище у вугільній галузі говорив голова ЦК профспілки працівників вугільної промисловості Віктор Турманов. Шахтарі не можуть працювати, не отримуючи зарплату. В галузі значні борги із зарплатної плати. Профспілка змушена організувати акцію протесту, незважаючи на супротив не допустити її. Якщо шахтарів не пропустять до Києва транспортом, вони підуть пішки.

Голова Раді Федерації роботодавців, народний депутат Юрій Бойко у своєму виступі сказав, що одним із головних чинників у виконанні антикризових заходів є саме соціальний діалог, тобто вироблення спільних позицій. Але, на жаль, багато рішень, законів приймається без врахування думки роботодавців. Саме тому й трапляється, що Верховна Рада

приймає закони, які можуть тлумачитися двояко. Він підтримує винесені на обговорення засідання проекти.

Міністр праці та соціальної політики Людмила Денісова сказала: «Перед урядом, профспілками і роботодавцями стоїть спільна мета у цей непростий період — боротьба з безробіттям, збереження робочих місць, своєчасна виплата зарплатної плати та недопущення боргів з неї, стабілізація в галузях промисловості і в державі в цілому. Тому ми маємо виробити єдиний план антикризових заходів». Міністр повідомила, що уряд веде наполегливу роботу з боржниками із зарплатної плати: створюється електронний реєстр боржників, складаються списки підприємств, яким потрібна допомога.

Кабінет Міністрів у плані партнерства зробив важливі кроки: видано розпорядження «Про затвердження заходів щодо організації соціального діалогу в Україні»: прийнято розпорядження «Про затвердження плану заходів на 2009 рік, спрямованих на реалізацію пропозицій всеукраїнських профспілок та профоб'єднань з питань стабілізації економіки та забезпечення соціального захисту працівників», яке передбачає посилення співпраці з профспілками під час розв'язання соціально-економічних проблем у сферах соціально-економічної діяльності. Міністр зазначила, що Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко тримає під особистим контролем виконання досягнутих з об'єднаннями профспілок домовленостей.

Петро ВАСИЛЕНКО

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДМІНІСТРАЦІЇ І ПРОФКОМУ ПІДПРИЄМСТВА

ПРАЦЯ ЯК ЦІННІСТЬ

На ремонтно-механічному заводі прагнуть зберегти виробничий і трудовий потенціал

(Закінчення.)

Початок у №11)

Але це я дещо відхилився від основної теми розмови. Якщо й далі говорити про соціальний розвиток, то значний обсяг його питань успішно вирішує також цехом РМЗ, який очолює інженер-технолог конструкторсько-технологічного відділу Людмила Корчак.

Майстер дільниці металоконструкцій Юрій ПОЛОЗЮК перевіряє якість зварювання спіралей ПВТ. Хоча раніше ніколи не думав, що доля пов'язана з виробництвом. Після закінчення Николаївського педагогічного інституту він здобув фах історика. Та у 2001 році життя змусило несподівано перекавалітуватися. Але це не стало для нього занадто складною проблемою. Адажує потяг до металовиробів у нього був з дитинства. Щоправда, потяг до подорожів історичними місцями України Юрій Александрович при цьому теж не позбувся

Саме цехом профспілки займається розподілом матеріальної допомоги на лікування та придбання ліків і у зв'язку з важким матеріальним станом родин. Цехом проводить попередню анкетування працівників заводу для складання річної заявки на санаторне лікування, відпочинок на березі моря та лікування в профілакторії «Іскра» ВП ЮАЕС. Тож Людмила Олександрівна постійно контактує з головою профкому атомної Володимиром Лещотним та начальником відділу соціального розвитку Сергієм Снітковим й отримує від них необхідну допомогу. Хоча проблем у неї також вистачає. Одна з них, наприклад, пов'язана з медичним страхуванням. Адажує згідно з ним лікування необхідно проводити тільки в Южноукраїнську. А якщо обстеження й лікування проходять уже в іншому місті, оскільки в нашому провестти їх просто неможливо, то людина мусить робити те тільки за власний рахунок? Загалом ідея медстрахування непогана. Однак вона, на мій погляд, потребує доопрацювання страховальною Компанією.

— Між іншим, занадто суворий підхід до порушників трудової дисципліни не зумовлює підвищення плінності кадрів?

— Ні, бо фактично не має на це впливу. Донедавна переважно звільнялися ті, хто бажав податися на кращій зарплатки до інших країн, наприклад, Росії чи Білорусі. Але таких людей виявилось не так уже й багато. Впродовж 2008 року в нас звільнилося лише чотири особи. Та й вони те зробили тільки через сімейні обставини. Так принаймні пояснювали.

— Сергію Миколайовичу, а наскільки важить те, що завод розташований на значній відстані від дирекції ВП «Атоменергомаш»? Адажує в вас з його керівництвом здебільшого доводиться спілкуватися в телефонному режимі.

— Якщо брати за великим рахунком, то останнє не позначається негативно на результатах нашої роботи. Це однаково стосується як укладення угод, матеріального забезпечення, так і питань соціального розвитку.

— А як стосовно питань житлового забезпечення?

— Ми їх вирішуємо в тісній співпраці з керівництвом Южно-Української АЕС. Бо саме там наші трудівники перебувають у черзі на житло. А кошти на його зведення нам виділяє ДП НАЕК «Енергоатом». У нас щодо цього повне порозуміння і з керівництвом енергокомпанії, і з профспілкою. Особливо успішно ці питання вирішуються при

забезпеченні наших працівників гуртожитками.

— Сергію Миколайовичу, назвіть, будь ласка, найперших своїх помічників в управлінській роботі.

— Це всі без винятку мої заступники. Але насамперед — головний інженер Олександр Кубрак. Проте не обмежується тільки короткою згадкою його прізвища. Бо трудовий шлях Олександра, як і мій, майже весь пов'язаний з Южно-Українською АЕС. У 1983 році Олександр Петрович почав працювати на атомній слюсарем з ремонту обладнання машинного цеху. Згодом — майстром дільниці зовнішніх споруд, старшим майстром із підготовки виробництва. Паралельно заочно закінчив Національний університет кораблебудування ім. Адмірала Макарова в Миколаєві, де здобув фах інженера-енергетика. Серед інших спеціалістів його завжди вирізняло глибоке знання виробництва. Тож цілком закономірно в 1992 році був призначений на посаду головного інженера інструментального цеху. Він пошуковий, любить експериментувати. Безпосередньо за його ініціативою на заводі освоєно виготовлення вже згаданих одноплослинних та двоплослинних спіралей підігрівачів високого тиску, деталі трубопроводів для атомних енергетичних установок і деталі для зйомної теплової ізоляції. А ще Олександр Петрович відзначається високою працездатністю. Тому мені особисто легко й приємно з ним працювати. Та й іншим теж. Мої надійні помічники — начальники дільниць, а також провідні спеціалісти — токарі й слюсарі вищих розрядів. Бо насамперед вони задають необхідний ритм роботи на виробничих дільницях. Колектив не такий уже й великий, як здавалося, кожен працівник на виду, а тому всі прагнуть домогтися загального успіху. До того ж, значачу, наш колектив досить молодий. Донедавна середній вік його працівників становив 45 років. Нині — не перевищує 33-х. А це теж багато про що говорить. Бо в такого трудового колективу є значний творчий потенціал, який гарантує йому неабияку перспективу, пов'язану передусім з подальшим розвитком атомної енергетики в нашій країні.

— Чи належним чином на підприємстві вирішуються питання з навчанням молоді та підвищенням її кваліфікації?

— Вважаю, що так. Тільки минулого року вищу освіту здобули 8 осіб, які навчалися за рахунок підприємства. Та ще 12 осіб продовжують навчання у вищих навчальних закладах. До речі, більшість із них працює на верстатах із програмним управлінням, де потрібно знати вищу математику. Тим більше що ми виготовляємо обладнання для атомних електростанцій. Тому наші витрати на навчання цілком виправдані. Ми дбаємо також про підвищення кваліфікації тих, хто закінчив профтехучилища. Для цього за ними закріплюємо досвідчених наставників, які передають їм свої навички та допомагають безболісно влитися в трудовий колектив заводу.

— Тож ви у такий спосіб поєднуєте вирішення соціальних питань з управлінськими для неодмінного підвищення продуктивності праці?

— Так. Бо без цього сьогодні не обійтися. Це й раніше практикувалося. Просто з роками така практика дещо забулася. Але ми вважаємо, що не гріх її відновити. Що також дозволить нам більш-менш успішно пережити нинішню фінансово-економічну кризу, яка нас дещо насторожує. Бо підприємства по Україні зупиняються, а разом із цим скорочується також споживання ними електроенергії, в тому числі й тієї, що виробляється АЕС. При цьому вже маємо приклади зупинки енергоблоків. А це відповідно потягне за собою значне зниження замовлень на ту продукцію, що виготовляється ремонтно-механічним заводом. Проте ми не поспішатимемо звільняти людей у зв'язку з вимушеним, сподіваюся, тимчасовим, скороченням виробництва. Навпаки, прагнутимемо зберегти наявний трудовий колектив із найменшими втратами. Мало того, я переконаний, що ми зможемо це зробити. Адажує хай що там кажуть, проте атомна енергетика потребує свого подальшого розвитку. Тому професійні кадри вже завтра будуть в особ-

ливій ціні. А їх на вулиці так запросто, повірте, не знайдеш. Тож розкидати-ся ними не збираємося і робитимемо все від себе залежне, щоб зберегти їх на нашому підприємстві.

— Що ви в такому разі побажаєте ДП НАЕК «Енергоатом»?

— Тільки одне: реально дбати про подальший розвиток атомної енергетики в нашій країні. На часі зведення нових енергоблоків. Тим самим ми примножимо енергетичну потужність України, яка сприятиме зростанню промислового виробництва. А ще бажано, щоб у нас належним чином подбали про виготовлення власного ядерного палива для вітчизняної АЕС, тобто щоб цей технологічний цикл максимально наблизити до замкнутого. Переконаний, потрібним обладнанням ВП «Атоменергомаш» забезпечить. Було б тільки відповідне замовлення.

Олексій ПОЛТАВЕЦЬ
Фото автора

Олександр КУБРАК головним інженером РМЗ ВП «Атоменергомаш» працює з 2005 року. Хоча свою трудову біографію пов'язав із цим підприємством, коли воно ще було інструментальним цехом ЮАЕС. Тож виробництво та люди знає не з чужих слів, а тому й у роботі своїй не має прорахунків

Людмила КОРЧАК закінчила Одеський політехнічний інститут ще в 1984 році. Але на ремонтно-механічний завод потрапила тільки через дев'ять років. Нині вона інженер-технолог другої категорії конструкторсько-технологічного відділу. А ще з 2001 року Людмила Олександрівна очолює цеховий комітет підприємства. Так довго посідає цю виборну профспілкову посаду тому, що і з обов'язками голови повні справляється, і до людських проблем надзвичайно уважна

Дмитро ПАВЛЕНКО належить до наймолодшого покоління працівників РМЗ. Бо лише торік закінчив ПТУ в м. Первомайськ Миколаївської області, де здобув фах верстатника широкого профілю. Але нині вже освоїв значно відповідальнішу спеціальність — оператора верстатів із програмним управлінням. Прикметно, що свої виробничі завдання він виконує не лише старанно, а й з обов'язковим дотриманням техніки безпеки

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

ПРАВИТЕЛЬСТВО ПОВЫСИЛО ПЕНСИИ

Кабинет Министров Украины незначительно усилил социальную защиту некоторых категорий граждан, что предусмотрено постановлением правительства от 11 марта.

Согласно постановлению, с 1 апреля устанавливается повышение к пенсиям, ежемесячному пожизненному денежному содержанию, государственной социальной помощи инвалидам с детства и детям-инвалидам, лицам, не имеющим права на пенсию, и инвалидам в размере 7,5 грн., повышая его с 1 июля до 14,2 грн., с 1 октября — до 28,4 грн.

Кроме того, правительство увеличило коэффициент повышения пенсий до 1,0674, вступающий в силу с 1 марта. Повышению подлежат пенсии, начисленные согласно законам «О научной и научно-технической деятельности», «О статусе и социальной защите граждан, пострадавших вследствие Чернобыльской катастрофы», «О пенсионном обеспечении лиц, уволенных с военной службы, и некоторых других лиц», по обращениям, которые поступили до 31 декабря 2008 года.

НОВИНИ ЕНЕРГОАТОМА

● У лютому ц.р. президент НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський підписав програму підготовки до сертифікації інтегрованої системи управління документацією. Під час її реалізації Запорізька та Хмельницька АЕС протягом двох років мають отримати сертифікати відповідності системи управління стандартам ISO-9000 (система управління якістю) і ISO-14000 (система управління охороною навколишнього середовища).

Ці сертифікати є доказом того, що електроенергія українських АЕС виробляється безпечним способом, її виробництво не перевищує встановлені норми впливу на навколишнє середовище.

Такі сертифікати вже отримала Рівненська АЕС, на Южно-Українській АЕС процес сертифікації триває.

● 16—18 березня на Южно-Українській АЕС проходив семінар з питань приймального контролю перевантажувальної партії тепловиділяючих збірок (ТВЗ) фірми «Westinghouse» (США). Захід організовано в рамках реалізації проекту кваліфікації ядерного палива для України. Його проводять консультанти Міністерства енергетики та Тихоокеанської Північно-західної національної лабораторії (PNNL) США. За участю фахівців ЮАЕС, представників Державного центру якості, Центру проектування активних зон реакторів, дирекції НАЕК «Енергоатом». У липні—серпні 2009 року українські спеціалісти візьмуть участь у процесі прийняття сорока двох паливних касет виробництва компанії «Westinghouse» безпосередньо на заводі-виробнику ядерного палива — у Швеції в м. Вастерас. Ці ТВЗ згодом будуть доставлені в Україну для завантаження в активну зону реактора 3-го енергоблока ЮАЕС у січні 2010 року.

Компоненти американського палива виробляють на заводах Чехії, Швеції і США. За інформацією представника PNNL Річарда Латоре, у рамках наступного етапу співпраці з фірмою «Westinghouse», який стартує в 2011 році, планується розглянути можливість виробництва деяких елементів на заводі ВП НАЕК «Енергоатом» «Атоменергомаш».

САМОЗАХИСТ ЗА СКРУТНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВ

Індивідуальні права працівників щодо дій, спрямованих на усунення зарплатної заборгованості

Індивідуальні трудові спори про стягнення заробітної плати, інших матеріальних стягнень відносяться до Примирного типу. З цього випливає, що якщо власник підприємства на порушення законодавства України не виконує умови трудового, колективного договорів, неправомірно проводять утримання із зарплати і т.д., то працівник, чії права порушені, або його представник повинні звертатися:

1) до керівника (письмово) з вимогою про виплату заробітної плати, а також, якщо за період затримки терміни виплати заробітної плати відбулися зростання індексу цін та споживчі товари і послуги, то зажадати провести нарахування компенсації на невиплачену заробітну плату;

2) якщо керівник відмовляється виплатити заробітну плату або провести нарахування компенсації у встановленому колективним договором порядку, тоді варто звернутися:

— у вищу організацію, якщо така організація існує, з вимогою

зобов'язати начальника виплатити заробітну плату і зробити нарахування компенсації;

— у державну інспекцію праці Міністерства праці і соціальної політики України, яка здійснює державний контроль за дотриманням законодавства про працю України²;

— у профком, якщо працівник безпосередньо бере участь у трудовому спорі, із проханням захистити порушені трудові права;

— до комісії з трудових спорів КТС (ст. 221 КЗпП, порядок розгляду та виконання рішень КТС викладено у ст. ст. 222—230 КЗпП) — у разі розгляду заяви працівника адміністрацією підприємства, та непогодження працівника з прийнятним рішенням. Рішення КТС підлягають обов'язковому виконанню, як і рішення судів. У разі незгоди працівника з рішенням КТС, це рішення працівник може оскаржити у судовому порядку (ст. 231 КЗпП);

— до суду (відповідно до ст. ст. 55, 124 Конституції України, ст. 221

КЗпП) за місцем роботи або місцем проживання (відповідно до ч. 2 ст. 109, ч. 1 ст. 110 ЦПК) — із позовною заявою або заявою про видання судового наказу; працівник може звернутися до суду і без попереднього звернення до комісії по трудових спрах відповідно до ст. 124 Конституції та ст. 232, 233 КЗпП;

Терміну позовної давності звернення до суду про стягнення працівником належної йому заробітної плати не існує (ч. 2 ст. 233 КЗпП), так само — і до КТС (ч. 1 ст. 225 КЗпП).

Громадяни можуть вести свої справи в суді особисто або через своїх представників. Особиста участь у справі громадянина не позбавляє його права мати у цій справі представника (ст. 26 Цивільно-процесуального кодексу). Подаючи позовну заяву, працівник повинен додавати такі документи: довідку з місця роботи; оформлену належним чином виписку з колективного договору; розрахунок розміру заробітної плати, що адміністрація повинна виплатити працівнику, як правило, у

видячі довідки про суму заборгованості відповідача у заробітній платі; копію листа до начальника з вимогою погасити заборгованість у заробітній платі або інші вимоги з цього приводу; копію відповіді начальника; завірену копію рішення КТС у разі його наявності; копію позовної заяви для відповідача; радимо також додати оформлену належним чином виписку з колективного договору.

Якщо за місцем роботи працівнику відмовляють у видачі довідки про суму заборгованості відповідача, у позовній заяві в розділі «Прошу» слід вказати також прохання «витребувати у відповідача дані про заборговану мені відповідачем заробітну плату».

— в прокуратурі за місцем знаходження підприємства (відп. до ст. 175 ККУ стосовно безпідставної невиклати зарплати більш як місяць, а також ст. 19 Закону про прокуратуру щодо здійснення прокуратурської перевірки виконання законів за заявами громадян та іншими повідомленнями про порушення законності).

¹ У разі затримки виплати зарплати понад місяць та більше працівник може претендувати на компенсацію втрати частини доходу відповідно до зростання індексу споживчих цін (Закон про компенсацію громадянам частини втрати доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати), розраховану у відповідному порядку. Для зручності розрахунку таблиці щодо приросту індексу цін щомісячно друкуються в газеті «Праця і зарплата». Слід зазначити, що компенсація нараховується на суму затриманої зарплати заробітної плати з урахуванням індексації (Закон про індексацію грошових доходів населення).

² Скаргу на роботодавця можна надіслати до Державного департаменту нагляду за додержанням законодавства про працю за адресою: 01001, м. Київ-01, вул. Еспланда, 8/10

За матеріалами Федерації професійних спілок України

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АЕС УКРАЇНИ: ЕНЕРГЕТИЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

ЯДЕРНЫЕ ВЫГОДЫ И РИСКИ

(Окончание. Начало в № 11) **Атомные инновации**

Атомная энергетика — это высокотехнологичная сфера деятельности, ее развитие должно обеспечиваться за счет внедрения перспективных инновационных проектов, обеспечивающих переход на качественно новый уровень ядерных технологий по безопасности и экологии. В бывшем СССР были созданы сложнейшие интеллектуальные продукты не только в космосе или вооружениях, но и в атомной энергетике. Собственно, атомная энергетика и родилась в бывшем Союзе — в 1954 г., когда в Обнинске была запущена первая в мире АЭС. Начало термоядерной энергетике — установка ТОКАМАК — тоже впервые в мире создана в 1960-е годы в Институте Курчатова, а теперь на принципе магнитного удержания плазмы основан международный проект ИТЭР.

Большинство научных центров остались в России. На высокотехнологичном энергетическом рынке с Россией могут конкурировать лишь ведущие страны. Представители российской научной элиты неоднократно заявляли о целесообразности восстановления на постсоветском пространстве рынка инновационной экономики. В создании такого рынка огромную роль могли бы сыграть страны СНГ, используя значительный научно-технический, кадровый, производственный потенциал, общие научные школы, схожие образовательные системы, понимание русского языка. Однако в действительности все происходит с точностью до наоборот — огромные проблемы в продвижении совместного с россиянами производства ядерного топлива для украинских АЭС — 12 лет этот проект не мог сдвинуться с мертвой точки. До тех пор пока не появилась на украинском горизонте американская Westinghouse.

Согласие россиян продать лицензию на производство ядерного топлива Украине прозвучало осенью 2008 г. только лишь после того, как «Энергоатомом» было решено поменять поставщика, то есть, отдать заказ американскому производителю. Еще в 1998 г. Украина занялась диверсификацией источника поставок топлива для АЭС, а уже в 2005 г. успешно стартовал проект квалификации топлива американской компании Westinghouse на Южно-Украинской АЭС. В результате в марте 2008 г. между НАЭК «Энергоатом» и Westinghouse был подписан договор на поставку ядерного топлива для трех реакторов ВВЭР-1000 на протяжении 2011—2015 г.

Как только российский производитель топлива — ОАО «ТВЭЛ» — понял, что рискует потерять значительную долю ядерного рынка Украины (измеряемого сотнями миллионов долларов в год), сразу же появилось предложение о совместном производстве. Теперь украинские атомщики победоносно отмечают, что россияне сделали правильный вывод, согласившись продать лицензию стране, на значительную долю рынка которой они рассчитывают. К тому же риск потерять рынок сбыта стимулировал ТВЭЛ к резкому улучшению качества своего топлива. В результате успешного интегрирования в производство топлива типа «квадрат», россияне сейчас сотрудничают с АЭС, эксплуатирующими реакторы других (не российских) конструкций. Более того, они сами закупают лицензию на комплексное производство ядерного топлива для реакторов других конструкций.

Ведущие украинские эксперты признают: российские разработчики топливно-ядерных сборок доказали всему миру, что соотношение цена-качество российской разработки превосходит по многим критериям топливо других производителей. Поэтому многие атомные станции, попытавшиеся заказывать топливо не в России, все же вернулись к ТВЭЛу. Словом, оба участника процесса — и продавец, и покупатель — сделали полезные выводы.

Похоже, теперь аналогичный сценарий разворачивается и вокруг реакторных установок. Эти

производства определяют энергетическую безопасность любого атомного государства, поэтому Украина должна в обязательном порядке наладить их производство. Вопрос только — с кем? Первоначальный выбор однозначно сделан в пользу российской конструкции. Но после того как российская власть решила запретить передачу в другие страны этой технологии, «Энергоатом» был вынужден принять вполне адекватное решение — начал изучать перспективы использования канадской технологии реактора CANDU (канадская компания AECL) в Украине. В составе «Энергоатома» уже сформирована рабочая группа по продвижению технологии CANDU в Украине, в ближайшее время стороны приступят к совместной работе. Канадские реакторы могут быть установлены на новых площадках (а проект ХЗ-Х4 останется за россиянами).

ВВЭР или CANDU?

Идея внедрения канадской технологии в Украине не нова — ее широко пропагандировали в середине 90-х. Затем на время АЭС CANDU забыли, но осенью 2007 г. Президент Украины Виктор Ющенко вдруг реанимировал интерес к канадской технологии и обязал правительство и Минтопэнерго создать межведомственную рабочую группу по изучению целесообразности применения реакторной установки типа CANDU в ядерной энергетике Украины.

В результате проведенной работы в 2008 г. Минтопэнерго Украины был подготовлен отчет, гласящий о том, что ныне в 7 странах эксплуатируются 44 реактора типа CANDU (CANada Deuterium Uranium), еще 4 — строится. Эти тяжеловодные реакторы занимают 3-е место в мире после легководяных под давлением (типа PWR/ВВЭР) и легководяных кипящих реакторов (BWR). Реакторы CANDU работают в Канаде, Пакистане, Индии. Затем эту технологию выбрали Корея и Аргентина, Румыния и Китай. Однако первое место все же за легководяными реакторными установками, общее время эксплуатации которых в мире измеряется тысячами реактор-лет, тогда как общее время эксплуатации реакторов других типов (тяжеловодных или графитовых и реакторов на быстрых нейтронах) не превышает сотен реактор-лет. Известно также, что водо-водяные реакторы «восточного» типа ВВЭР (Россия) и «западного» PWR (США, ЕС, Южная Корея) одного поколения и они сопоставимы по уровню безопасности, ценовым показателям и большинству реализованных технических решений.

Эксперты пришли к выводу, что канадская технология для Украины менее приемлема, нежели российская. Однако нежелание россиян продавать свои технологии в другие страны ставит под большое сомнение продвижение совместных проектов в Украине. В то же время успешное продвижение технологии CANDU обеспечено тем, что вхождение канадцев на рынок других стран всегда сопровождалось широкой передачей технологий и строительством заводов по производству топлива. Россияне же терпят провал на мировых рынках из-за своей неговоривости, мол, берите то, что даем. Уже проиграли американцам украинский рынок ядерного топлива, теперь на очереди проигрыш канадцам рынка ядерных реакторов, измеряемого десятками миллиардов долларов. Украина уже готовит условия открытого тендера для выбора разработчиков реакторных установок для организации серийного производства оборудования для АЭС.

Горькие выводы

Российские государственные менеджеры атомной промышленности не хотят взять в толк, что для стран, избравших атомную энергетику как основу энергетической безопасности государства, неприемлема изначальная зависимость от страны-поставщика критических ком-

понентов АЭС — ядерного топлива, реактора, расчетных программ по определению уровня безопасности. Ведь запланированные к строительству АЭС в Украине будут работать чуть ли не весь XXI век. А жизнь уже доказала, что ход времени — непредсказуем, как непредсказуемы и отношения между странами. Именно поэтому все крупнейшие мировые производители основного оборудования для АЭС с пониманием относятся к пожеланию стран-заказчиков иметь производство критических компонентов в своих странах, не говоря уже о необходимости иметь всю проектно-конструкторскую и научную документацию, чтобы самим отвечать и контролировать безопасность своих ядерных объектов. Все крупнейшие мировые разработчики реакторных установок лицензируют свою продукцию в странах Америки и Европы, Индии и Китае. И только россияне ждут, когда их установка возьмут без передачи документации и без организации производств ключевых компонентов на территории стран-покупателей. Такая тактика может сработать при завершении строительства уже начатых АЭС, то на новых площадках она бесперспективна.

Российские «ястребы» атомной промышленности, желающие сохранить за собой исключительные возможности определять уровень самостоятельности в ядерной энергетике других стран, в первую очередь наносят ущерб стратегическим интересам России. Отслеживая внешнюю экономическую политику этой страны, складывается впечатление, что российские реакторные установки широко внедряются в других странах — даже Венесуэла и Никарагуа говорят об их закупке. Но реальных контрактов пока нет — есть лишь соглашения о намерениях. Более внимательный эксперт обратит внимание на то, что даже такой друг России как Беларусь ведет успешные переговоры с Китаем о передаче лицензии на свой реактор. Китайская разработка была получена путем усовершенствования конструкции ядерной установки Westinghouse после приобретения у американцев соответствующей лицензии на менее мощные блоки — меньше тысячи мегаватт.

Внимательный эксперт не упустит из поля зрения и того, что специально созданная для экспорта технологий российскими АЭС — ОАО «Атомстройэкспорт», чтобы хоть как-то существовать, участвует во внутренних тендерах на строительство небольших ТЭС. А реально эта организация может рассчитывать лишь на завершение строительства АЭС в Китае (Тяньвань), в Индии (Куданкуллам) да в Украине (Хмельницкая АЭС). На этом продвижение россияне на внешние рынки может и завершиться, ведь и Индия, и Китай уже лицензируют американскую реакторную установку. А потребности этих рынков измеряются десятками, а то и сотнями новых ядерных энергоблоков (каждый стоимостью порядка \$3-4 млрд.). Американцы хорошо понимают, что, продав лицензию и создав совместное предприятие, они все равно получат свою норму прибыли. А Россия вряд ли будет широко привлекать к строительству АЭС в других странах. Хотя реакторные установки этой страны по своим показателям не уступают лучшим мировым аналогам.

Но не все так безнадежно. Ситуацию можно еще изменить, ведь в атомной энергетике России рулят не только «ястребы» — там есть и «голуби», то есть менеджеры, которые видят перспективы своей страны в продвижении высокотехнологий на зарубежных рынках, сохраняя за Россией статус высокотехнологичной страны.

Наталка ПРУДКА,
главный редактор
Украинского бизнес канала **UBC,**
Оксана КАДОЧНИКОВА,
руководитель и ведущая
программы **UBC-Энергетика,**
г. Киев

ПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ:
З МИНУЛОГО — У МАЙБУТНЄ

Організована сила трудового люду

Науковці, які зібралися у Львові на конференцію «Профспілки України: історія, сьогодення, майбутнє», організаторами якої стали Федерація профспілок України, Об'єднання профспілок Львівщини, Інститут історії України НАН України, Академія праці і соціальних відносин, Львівський національний університет імені І.Франка, обгрунтували історичні факти зародження профспілкового руху на території України. Конференція була приурочена до 190-ї річниці створення першої профспілкової організації на теренах України.

Тяжке економічне і соціальне становище робітників на території Західної України поклало до життя, набагато раніше ніж у Росії, організовані форми боротьби трудівників за свої права. У Львові 6 листопада 1817 року в приватній друкарні Корнелія Міллера було створено спілку «Союз взаємодопомоги членів друкарської справи». Того ж місяця була спроба створити ще одну профспілку робітників поліграфічної промисловості у Львові в приватній друкарні, що належала австрійському поліграфісту Шандру, але адміністрація разом із поліцією звільняла антиорганізаційних заходів, які не дозволяли робітникам утворити свою організацію. Відтоді на теренах Галичини виникло і функціонувало багато робітничих об'єднань, які діяли як профспілкові осередки. Виникали галузеві та регіональні об'єднання, видавалося багато газет і журналів. Про все це детально розповів дослідник Роман Берест у «Нарисах історії профспілкового руху у Західній Україні (1817—1939 рр.)». У 1870 році у Львові відбувся перший страйк, що його організували профспілки, за результатами якого робітники домоглися покращення умов праці.

Осередки з дослідження профспілкового руху від дня його зародження до сьогодні на конференції були представлені науковими установами Луганська, Одеси, Бердянська, Києва, Кривого Рогу та багатьох інших регіонів. У роботі конференції взяли участь і виступили голова Всепольського об'єднання профспілок Ян Гуз та інші польські гості-профспілкові. У своїх виступах вони навели немало фактів, що підтверджували існування профспілок та їх конкретний вплив на суспільні процеси на території України, яка була у складі Польщі.

На конференції та трьох її секцій виступило з доповідями майже п'ятдесят науковців, працівників профспілок.

Учасники конференції у своїх повідомленнях оприлюднили багато досі не відомих фактів — свідчень про боротьбу найманців працівників за гідні умови праці та її оплату, робочий час та відпочинок, дали оцінку діяльності профспілок на сучасному етапі як однієї із успішно вживих сторін соціального партнерства.

На конференції ухвалено рекомендації для профспілкових органів стосовно підвищення їхнього впливу на соціально-економічні процеси в умовах реформування економіки.

Петро ВАСИЛЕНКО

ЗАПИТАЙТЕ В «АТОМНИКА УКРАЇНИ»

Чи достатньо для підтвердження стажу до 1.01.2004 року даних про членські внески у профспілковому квитку?

Олена Шангірова,
м. Енергодар

Згідно із частиною 4 статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» періоди трудової діяльності та інші періоди, що враховували до стажу роботи для призначення пенсії до набуття чинності цим Законом (до 1.01.2004 р.), зараховують до страхового стажу в порядку й на умовах, передбачених у законодавстві, що діяло раніше.

Відповідно до Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсії за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 р. №637, основним документом, що підтверджує стаж, є трудова книжка.

Згідно з підпунктом 3.4 пункту 3 зазначеного Порядку за відсутності трудової книжки, а також у тих випадках, коли в трудовій книжці немає запису або є неправильні або неточні записи про періоди роботи, — для підтвердження виробничого стажу приймають довідки, виписки з наказів, особливі рахунки й відомості на видачу заробітної плати, посвідчення, характеристики, письмові трудові договори й угоди із зазначенням про їх виконання та інші документи, що містять відомості про періоди роботи.

У разі відсутності зазначених документів для підтвердження виробничого стажу приймають членські квитки профорганізації. До того ж підтверджують періоди роботи тільки за той період, за який є відмітки про сплату членських внесків.

Пенсійний фонд України

ВІСТІ З МІСТ-СУПУТНИКІВ АЕС

Кошти на розвиток Южноукраїнська

Южноукраїнськ — одне з чотирьох міст Миколаївщини, на які поширюється програма екологічного та соціального розвитку регіону, що фінансується з коштів на добудову Ташицької ГАЕС.

За даними управління капітального будівництва ВП ЮУАЕС, починаючи з 2001 року, на розвиток міста-супутника ЮУАЕС виділено 14 млн. 652 тис. грн. З чотирьох основних міських об'єктів, фінансування яких виконується за рахунок соцпрограми, на сьогодні повністю завершені будівля МВВС (витрачено 6 млн. 673 тис. грн.) і лабораторний корпус очисних споруд господарської каналізації (720 тис. грн.).

Триває реконструкція акушерського корпусу медико-санітарної частини — на сьогодні на це витрачено 7 млн. 259 тис. грн. У перелік міських об'єктів, фінансування яких передбачається з коштів на добудову ТГАЕС, також внесено залізничний вокзал, роботи по якому поки що не розпочаті.

«Молодеж — атомній енергетиці»

На ЮУАЕС стартував традиційний конкурс рефератів. Он щорок проводиться відомим відомством з громадської освіти та СМІ спільно з управлінням освіти та науки Южноукраїнська. В конкурсі приймають участь старшокласники шкіл і машинобудівного ліцею міста атомщиків. Свої роботи вони повинні подати до 20 апреля.

Далі конкурсне жюри обереть кращих з них для публічної захисти, по результатам якої має бути визначити переможця. Вони будуть нагороджені цінними призами і примуть участь в щорічній конференції УкрЯО.

Готовясь к конкурсу, старшокласники розширюють кругозор і углубляють знання в області атомної енергетики, що сприяє не тільки вибору майбутньої професії, але й їх особистому розвитку.

Хорошим підспорьем в роботі над рефератами для ребят виступають щорічні факультативні заняття. В їх ході на протяженні більше ніж 10 лет спеціалісти відділу роботи з громадською та СМІ допомагають підростаючому поколінню ознайомитися з таким важливим і цікавим миром атомної енергетики.

ЕНЕРГЕТИКА СІМ'І

Жити — отже, творити

Ще у дитинстві Володимир Ходак, який нині працює начальником зміни другого енергоблока ХАЕС, долучився до фотосправи. Все почалося із фотоапарата «Смена 8-М». Батьки побачили, що син до створення знімки ставить серйозно, і згодом подарували «Вілію». А фотомайстром Володимир відчув себе, коли на зароблені гроші придбав «веселкову мрію» — тодішній фотолюбитель — фотоапарат «Зеніт».

Відтоді багато води сплигло. Володимир Олександрович часто гортає старі фотоальбоми із чорно-білими світлинами. Ось ватага друзів на шкільному подвір'ї. На іншому знімку краєвиди Обнінська, в якому опановував ази атомної енергетики. Особливим розділом у творчому доробку фотоаматора — цікаві місяця біля Нетішини. За два десятиліття роботи на ХАЕС колекція набула чималих розмірів.

У місті енергетиків російський хлопець зустрів свою долю. Закохався з першого погляду у турбінистку Тетяну. Відтак відкрив для себе ще й мальовниче село Ганнопіль, що на Славутичі, де народилася майбутня дружина, про яке також нагадують фотознімки.

Тетяна Миколаївна хоча й не вмела увічнювати мить на фотопапері, але також мала цікаве захоплення. У її руках ставала слухняною швейна голка. Чимало одягу для чоловіка, а згодом і для двох доньок, пошила власноруч.

У домашньому гардеробі є деякі речі, які були створені 15—20 років тому і стали сімейною реліквією.

Доньки Катерина та Надія пішли до школи, зростали, як і всі дітлахи. Хіба що вирізнялися старанністю до навчання. Катерина на кілька років старша від Надії, тому стала наставницею для меншої сестрички. Згодом до численних похвальних листів за відмінне навчання додалися й перші відзнаки молодшої.

Навчаючись у четвертому класі, Надія одного разу зробила нескладні прикраси з бісеру. Похвалилась у школі. Подруги були в захопленні. Можливо, це стало поштовхом для справжнього захоплення. Світ бісероплетіння став для неї зрозумілим і доступним. Чудернацькі квіти, амулети, тваринки, намисто, футляри для мобільних телефонів, косметички створені за допомогою маленьких скляних і пластикових зерняток.

У цій колекції є й роботи Катерини, — роз'яснює юна майстриня. — Від неї я навчилася плести бісером. Якщо зібрати всі наші роботи — буде сотень дві. Багато виробів я подарувала рідним та друзям.

Катерина свого часу була членом делегації обдарованих дітей, яким випала подорож до Франції. Тоді вона також подарувала своїм іноземним ровесникам виготовлені з бісеру сувеніри.

ПРОФСПІЛКА ОЧИМА ВЕТЕРАНІВ

Роботали активно, особливо цехкомы

Шайна Лариса Яковлевна на Запорозьку АЭС приехала в 1985 году со строящейся тогда Крымской атомной электростанции. И так как там была профформом, на ЗАЭС ей тоже доверили работу председателя цехового комитета управления капитального строительства. Здесь и началась ее профсоюзная деятельность. Затем, когда перешла в службу снабжения начальником экономического отдела, стала и там профсоюзным лидером. А с 1991 года работала в профсоюзном комитете, заместителем председателя Николая Чернова...

За мной было закреплено здравоохранение: санатории, детские учреждения, путевки, рассказывает ветеран профсоюзного движения. Везде

ездила сама, собирала информацию, смотрела условия, знакомилась с главными врачами. С энергодарскими медиками тоже работали вплотную. Тогда же решили ввести понятие «семейного доктора». Работники станции сами выбирали врача, у которого хотели лечиться. Это был своего рода переворот. Но несмотря на медицинскую направленность, заниматься мне приходилось всем: пенсионерами, заработной платой, техникой безопасности. Еще очень активно мы работали с цехами, проблемы решали совместно. Председатели цеховых комитетов были очень деятельными.

Председатель профкома и его заместитель обязательно присутствовали на утренних оперативных совещаниях

у генерального директора. И если у профкома были какие-то нерешенные вопросы, администрация всегда шла навстречу.

Хорошо помню период, когда организовался ГП НАЭК «Энергоатом». Это был 1996 год. От Запорозькой АЭС в Киев отправилась делегация в составе 36 человек, в числе которой была и я. Вместе обсуждали вопросы создания Компании и вырабатывали общую политику для всех украинских станций.

Что и говорить, время было очень беспокойное, но и интересное. Нас не пугали трудности, мы горели работой. С 2000 года я — на пенсии, но все еще активно интересуюсь профкомовской и станционной жизнью. Каждый месяц бываю в профсо-

юзном комитете ЗАЭС, узнаю новости. Хочется сказать слова благодарности нынешним работникам профкома, которые не забывают свои старые кадры. Мы знаем, что всегда можем обратиться в профком станции за помощью.

ФОТОМИТТЄВСТІ СПОРТИВНОГО ЖИТТЯ ЮЖНО-УКРАЇНСЬКОЇ АЕС

Стартувала 16-та Спартакіада Атомпрофспілки

13 березня в Южноукраїнську стартувала 16-та Спартакіада Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України. За звання кращої змагаються команди із шести підприємств, що входять до її складу, — Южно-Української, Запорізької, Рівненської, Хмельницької та Чорнобильської АЕС, а також Східного гірничо-збагачувального комбінату.

Спартакіада включає 14 видів спорту і розділена на три тури. Перший з них проходить у місті-супутнику Южно-Української АЕС. У залік ітимуть змагання з футболу, плавання та армреслінгу. Два наступні тури відбудуться у Жовтих Водах та Енергодарі. Переможець у Спартакіаді-2009 буде визначено восени.

За підсумками минулих років команда Южно-Української АЕС була переможцем у 2004-му, три наступні роки ставала призером і вже два роки поспіль посідає четверте місце.

Фото Юрія ТАРБИ

ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я

На жаль, поширені думки на тему здоров'я насправді не зовсім адекватні. Про деякі з них ми вам і розповімо.

Діти ефективніші, ніж фізкультура

Останнім часом дедалі більше говорять про те, що діти значно ефективніші, ніж заняття спортом. Однак фізична активність справді позитивно впливає на обмінні процеси і допомагає спалювати зайві калорії, що дозволяє регулювати вагу. А що до дієт, то в основі будь-якої з них завжди лежить обмеження кількості якихось поживних речовин, необхідних організму. До того ж дієта дає результати лише поки ми її дотримуємося. А варто «відпустити вудилка» — і зайва вага повертається. Краще вже їсти все, що хочеш, але при цьому не забувати регулярно виконувати фізичні вправи.

Бронхіт — це ускладнення після грипу

Прийнято вважати, що бронхіт виникає як ускладнення після вірусних захворювань — грипу або ГРВІ. Однак бронхіт можуть викликати не тільки віруси, а й хвороботворні бактерії, що різними шляхами потрапили в наш організм. У багатьох людей це захворювання також є реакцією на забруднення навколишнього середовища — вони не можуть терпіти пилюки, тютюнового диму, чадних газів тощо.

Дитина не повинна хворіти

Насправді дітям належить хворіти. Інша справа, що дитячі інфекційні хвороби протікають порівняно легко, і в результаті у дитини виробляється імунітет до збудника захворювання. Тому дуже хвилюватися з приводу того, що дитина захворіла на звичайну дитячу хворобу, також не варто: нехай краще переохворіє, поки маленька, оскільки дорослі переносять кір або scarlatину набагато важче.

Глибоко дихати — корисно

Багато хто переконаний в тому, що глибокі вдихи роблять нас сильнішими і багаторішніми. Ми звичайно глибоко зітхаємо перед тим, як зважитися на важливі вчинки, або якщо про щось жалкуємо, якщо нас щось емоційно зачіпає. При цьому і не підозрюємо, що насправді у такий спосіб ми порушуємо циркуляцію кисню в організмі: адже за глибоким вдихом, як правило, настає різкий видих. Тому навіть у стані сильного стресу рекомендується дихати рівно і спокійно.

Ярослав ШЛАПАК

Олександр ШУСТЕРУК

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України

Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 708, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети

При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ВАТ «Видавництво «Київська правда»: 04136, Київ-136,
вул. Маршала Гречка, 13.

Замовлення 539 Тираж 5000

Ціна договірною